

FARMAZIA – ARABAKO ESI-A
Lehen Mailako Farmazia

e-mail.: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus

2024-ko Apirila	
PRESKRIPZIO ETIKOAREN ALDE	1 Jarraitu irakurtzen
NAZIOARTEKO BIDAIARIENTZAKO TXERTOEN ETA GAINERAKO NEURRI PROFILAKTIKOEN BISATUA	2 Jarraitu irakurtzen
ARRISKUKO HELDUAK PNEUMOKOKOAREN AURKAKO TXERTAKETA MANEIAZKEO ALDERDI PRAKTIKOAK	3 Jarraitu irakurtzen
PRESBIDEKO NOBEDADEAK: AHO BIDEZKO METOTREXATOAREN GAINEKO ABISUA	4 Jarraitu irakurtzen
HILABETEKO BERRITASUNAK ERREZETA BIDEZ PRESKRIBATZEN DIREN MEDIKAMENTUETAN	5 Jarraitu irakurtzen
ARGITALPEN INTERESGARRIAK <ul style="list-style-type: none">• INFAC buletina: Medikamentuen segurtasuna: 2022-2023an sortutako seinaleak eta alertak• EAEko Farmakozaintzako Buletin berria• SEFAPeko infografia berria: Zer egin dezakezu hobeto lo egiteko?• Formula magistralak e-rezetan	6 Jarraitu irakurtzen
MEDIKAMENTUEN HORNIDURA-GABEZIAK ETA BERREZARPENAK	7 Jarraitu irakurtzen

1 **PRESKRIPZIO ETIKOAREN ALDE**

Bizkaiko Lehen Mailako Arretako Etika Asistentzialeko Batzordeak duela gutxi argitaratu du "Preskripzio etikoaren alde" dokumentua, 2012ko "Preskripzioaren etika eta farmazia-industriak babestutako prestakuntza-jarduerak osasun-zentroetan" dokumentua eguneratu eta zabaltzen duena.

Dokumentu honetan gogoeta egiten da preskripzio etikoaren betekizunei buruz, interes-gatazkei buruz eta osasun-langileak industria farmazeutikoaren marketinarekiko esposizioak dakarren arriskuari buruz.

Preskripzio etikoa da, informatutako pazientearen nahiak eta balioak errespetatuz, ezagutza zientifikoa, kostua eta pazientearen ezaugarriak eta balioak kontuan hartuta egiten dena.

Frogatuta dago osasun-langileek farmazia-industriarekin dituzten harremanek ("bisita medikoa" eta industriak sustatutako prestakuntza-jarduerak barne) eragina dutela preskripzioaren kalitatean. Hala ere, farmazia-industriaren sustapena ez da behar beste zalantzan jartzen, eta osasun-langileek ez dute behar beste edo batere prestakuntzarik jasotzen behar bezala bereizteko zer eragin duen horrek (sarritan sotila) beren asistentzia-jardueran.

Gaitasun profesionalari eusten zaio, kalitatezko "etengabeko prestakuntza" independentea sustatuz. Etengabe eguneratzea osasun-erakundearen erantzukizuna da, eta profesional bakoitzaren konpromiso pertsonala eta etikoa, halaber. Ezagutza partekatzea lanbideen betebeharrak moral eta deontologikoak da.

Dokumentuan gomendioak ematen dira etengabeko prestakuntzari, eragina duten batzordeetan parte hartzeari, merkataritza-ordezkariekiko harremanari eta zabalkundeari buruz.

Etengabeko prestakuntzari dagokionez, irizpide hauek gailentzen dira:

- Irakaskuntzak etengabeko prestakuntzako premiei erantzun beharko lieke, eta ez interes komertzialei.
- Ez litzateke farmazia-industriak sustatutako irakaskuntza-saiorik egin behar.
- Hizlariek interes-gatazkei buruzko adierazpena egin beharko lukete.

Independentzia profesionala lortzeko, interes-gatazkek minimizatu egin behar dira. Beti daude interes-gatazkek, profesionalak harreman horiek bere irizpide zientifikoan eragina izan dezakeela edo ez uste duen ere.

Dokumentuaren eranskin batean, prestakuntza-jardueretako interes-gatazkek adierazteko formulario bat proposatzen da.

Informazio gehiago nahi izanez gero, dokumentu osoa ikus daiteke [esteka](#) honetan.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

2

NAZIOARTEKO BIDAIRIENTZAKO TXERTOEN ETA GAINERAKO NEURRI PROFILAKTIKOEN BISATUA

Osasun Saileko Farmazia Ikuskaritzak honako hau gogorarazi du nazioarteko bidaiarientzako txertoen, farmako antipaludikoen eta gainerako neurri profilaktikoen bisatuari buruz:

Osasun eta Kontsumo Ministerioak kanpo-osasunaren arloan dituen funtzioei buruzko ekainaren 13ko 1416/1986 Errege Dekretuaren 6.4 artikuluan xedatzen denez ([esteka](#)), Osasun eta Kontsumo Ministerioaren eginkizunak eta jarduerak dira, pertsonen osasun-kontrolari dagokionez, "txertoak eta gainerako prebentzio-neurriak edo neurri profilaktikoak aplikatzea pertsonen nazioarteko trafikoan, osasun publikoko arrazoiengatik".

Bestalde, irailaren 15eko 1030/2006 Errege Dekretuak ([esteka](#)), Osasun Sistema Nazionaleko zerbitzu komunak zorrotz ezartzen duenak, ez du barnean hartzen kimioprofilaxi antipaludikoa, ezta Osasunaren Mundu Erakundeak atzerrira joaten diren pazienteentzat gomendatutako beste edozein prebentzio-tratamendu ere, txertoak barne.

Horregatik guztiagatik, atzerrira doazen pazienteen txertoak, kimioprofilaxi antipaludikoa edo beste edozein tratamendu profilaktiko ez dira finantzatuko Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren errezeten bidez.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

3

ARRISKUKO HELDUAK PNEUMOKOKOAREN AURKAKO TXERTAKETA MANEIAZTEKO ALDERDI PRAKTIKOAK

Duela gutxi, Osasun Saileko Osasun Publikoko Zuzendaritzak jakinarazi duenez, 2024an gure erkidegoko helduen txertaketa-egutegian sartu da **20 serotipoko txerto antipneumokoziko konjugatua (VNC 20)**, arrisku-talde batzuetako helduentzat, 23 eta 13 serotipoetako txerto antipneumokozikoen pautaren sekuentzialen ordez.

Aldaketa hori dela eta ([ikus Txertaketen eskuliburua, 7. kapitulua](#)), infografia bat egin da aldaketaren arrazoiaren berri emateko. Hala, **VNC 20** pneumokokoaren txertoaren konposizioa dela eta, arrisku-talde jakin batzuei (immunozeabapena, asplenia, kokleako inplanteak, LZR fistula, organo solidoaren transplantea, guraso hematopoietikoen transplantea, giltzurrun-gutxiegitasuna 4. eta 5. estadioetan, sindrome nefrotikoa, hemodialisia eta gibelesko zirrosia) txerto hori emango zaie, serotipo gutxiago dituen arren, konposizio **polisakarido konjugatuak** erantzun immune iraunkorragoa eragiten baitu.

Pneumokokoaren txertoak ere zehazten dira, baita sortzen dituzten erantzun immuneak eta indikazioak ere.

[Esteka](#) honetan aurki daiteke dokumentua.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

4

PRESBIDEKO NOBEDADEAK: AHO BIDEZKO METOTREXATOAREN GAINEKO ABISUA

Metotrexatoa astero eman beharrean egunero emateari lotutako kontrako erreakzio larriak gertatzen ari dira oraindik ere, eta batzuetan heriotza ere eragin izan da. AEMPSek 2019an jada argitaratu zuen ohar batean, garrantzitsua dela pazienteei zehatz-mehatz azaltzea administrazio-pauta, eta pauta egunerokoa izan beharrean asterokoa bada, arretaz baloratu behar dela ea zailtasunak dituzten administrazio-pauta behar bezala betetzeko.

Osasun-langileei hau gomendatu zitzaion:

- Asteroko metotrexato pauta bidezko tratamendua hastean:

- Medikamentua agindu aurretik baloratzea ea pazienteak zailtasunik duen asteroko pauta betetzeko, eta behar bezala bete dezakeela ziurtatzea.
- Pazienteari xeheki azaltzea asteroko pauta, medikamentua maizago hartzearen arriskuak, jarraibide argiak ematea, idatziz, medikamentua asteko zer egunetan hartzea aukeratu den adieraziz, eta informazio guztia ondo ulertu duela ziurtatzea.

- Tratamenduan zehar: kontsulta eta preskripzio berri bakoitzean gogoraraztea oso garrantzitsua dela astean behin bakarrik hartzea, berriro azaltzea medikamentua maizago hartzeak zer arrisku dituen, eta egiaztatzea medikamentua aukeratutako asteko egunetan behar bezala hartzen ari dela.

- Garrantzitsua da, halaber, pazienteari gogoraraztea arretaz irakur ditzala erabilera-orria eta medikamentuaren ontzian dagoen informazioa (eskuragarri dagoenean).

Horri dagokionez, eta aho bidezko metotrexatoa preskribatzeari lotutako segurtasun-arazoak saihesteko, PRESBIDEn abisu hau gehitu da, **eguneroko metotrexatoa** preskribatzeari lotuta.

Información de la Prescripción - Posología

Conjunto DOE: 005329 - METOTREXATO DIARIO 2,5 MG 24 COMPRIMIDOS | Contenido: 2

Principio Activo ATC: METOTREXATO | Dosis: 1 (COMPRIMIDO) ~ 2,5 (MG) | Via de admin: []

Tipo: Aguda | Inicio del tratamiento: 22/03/2024 | Finalización: [] | Días: []

Posología

Dosis por toma: 1 COMPRIMIDO ~ 2,5 MG

Pauta: cada Semanal

Duración del envase en días: 168 días | Envases máximos hasta la fecha de revisión: []

Especificar momento de toma según ingestas | Momento: --Selección--

Especificar momento de toma horaria, no asociado a ingestas

Especificar días de la semana de toma

Avisos de Producto o DOE

⚠ Avisos de Producto o DOE

⚠ METOTREXATO DIARIO sólo está indicado para la neoplasia trofoblástica gestacional (coriocarcinoma). Para uso en esa indicación, selecciona una pauta diaria (no semanal). Para otras indicaciones de pauta semanal (artritis, psoriasis, ...), selecciona el medicamento: METOTREXATO SEMANAL 2,5 mg.

Recorte rectangular

Informazio gehiago nahi izanez gero, AEMPSren segurtasun-oharra kontsulta daiteke [esteka](#) honetan

[HASIERA-ra Itzuli](#)

Hauek dira 2024ko apirileko berrikuntzak:

2024ko apirila		
	Dabigatran etexilatoa	PRADAXA®, PRIVENAX®, DABIGATRAN ETEXILATO EFG, 110 mg 10, 30 eta 60 kaps; 150 mg 60 kaps. <u>Finantzatutako</u> indikazio berria (BISATUAREKIN): Tronbosi benoso sakonaren (TBS) eta biriketako enboliaren (BE) tratamendua, eta helduen TBS eta BE errepikatzea prebenitzea.

↗ Indikazioa, finantzaketa edo preskripzio- eta dispensazio-baldintzak zabaltzea 2020ko urtarriletik aurrerako berritasunak jasotzen dituen dokumenturako [esteka](#)

[HASIERA-ra Itzuli](#)

INFAC buletina: Medikamentuen segurtasuna: 2022-2023an sortutako seinaleak eta alertak

"Medikamentuen segurtasuna: 2022-2023an sortutako seinaleak eta alertak" ale berria argitaratu da.

Bertan, 2022an eta 2023an lehen mailako arretan agindu daitezkeen medikamentuen segurtasunari lotuta sortutako seinale eta alerta garrantzitsuenak jasotzen dira. Bi urte hauetan farmakozaintzako datuen inguruan egin diren aldizkako ebaluazioen ondoren fitxa tekniko batzuetan sartu den segurtasun-informazioa ere erantsi da.

Dokumentuen estekak:

- [Buletina](#)
- [Aurkezpena](#)

EAEko Farmakozaintzako Buletin berria

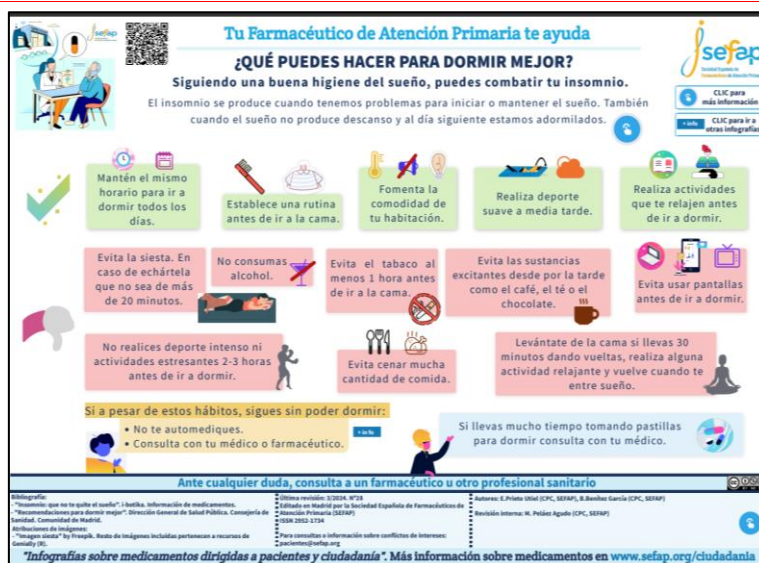
EAEo Farmakozaintza Unitateak farmakozaintzari buruzko buletin berri bat argitaratu du.

Aurkibidea		
Farmakoei loturiko depresioa	Sendagaiei buruzko oharrak <ul style="list-style-type: none"> • Katarata-kirurgiaren ondoren, azetazolamidak eragindako biriketako edema ez-kardiogeniko errepikatua • Bortioxetina eta haluzinazio-arriskua 	Fitxa teknikoak segurtasun arazoak direla eta eguneratzea. PRACen gomendioak
		Farmakozaintzako XIII. Jardunaldiak

[Esteka](#) honetan aurki daiteke buletina:

SEFAPeko infografia berria: Zer egin dezakezu hobeto lo egiteko?

Lehen Mailako Arretako Farmazialarien Espainiako Elkarteak (SEFAP) infografia berri bat argitaratu du pazienteentzat eta herritarrentzat, loaren higie one izateak insomnioari aurre egiteko duen garrantziari buruz.

[Esteka](#) honetan aurki daiteke dokumentua.

Formula magistralak e-rezetan

PRESBIDEn elektronikoki agindu daitezkeen formula magistralen zerrenda eguneratu da, finantzatuta egon ala ez.

[Esteka](#) honetan aurki daiteke buletina.

[HASIERA-ra Itzuli](#)

7

MEDIKAMENTUEN HORNIDURA-GABEZIAK ETA -BERREZARPENAK

Hona hemen hilabete honetako HORNIDURA-GABEZIARIk garrantzitsuenak:

- Akarbosa Tecnigen® 50 mg 100 konp (Akarbosa)
- Akarbosa Viatris® 50 mg 100 konp (Akarbosa)
- Amoxicilina/azido klabulanikoa Sandoz® 250mg/5ml + 62,5mg/5ml ahotiko suspentsiorako hautsa 120ml (Amoxicilina/klabulanikoa)
- Amoxicilina/azido klabulanikoa Viatris® 250mg/5ml + 62,5mg/5ml ahotiko suspentsiorako hautsa 120 ml (Amoxicilina/klabulanikoa)
- Benerva® 300 mg 20 konp estali (Tiamina)
- Bentifen® 0,25 mg/ml kolirioa 5 ml (Ketotifenoa)
- Breakyl® 400 mikrogramo 28 pelikula (Fentaniloa)
- Dolantina® 50 mg/ml 10 anp 2 ml (Petidina hidrokloruroa)
- Dolantina® 50 mg/ml 10 anp 1 ml (Petidina hidrokloruroa)
- Dolantina® 50 mg/ml 10 anp 2 ml (Petidina hidrokloruroa)
- Gelidina® 0,25 mg/g gela 60 g (Fluozinolona azetonidoa)
- Glucobay® 50 mg 100 konp (Akarbosa)
- Ibuprofeno arginina Normon EFG 400 mg 30 zorro pikortua aho bidezko soluzioa (Ibuprofeno arginina)
- Ibuprofeno Kern Pharma EFG 600 mg pikortua eferbeszentea (Ibuprofenoa)
- Imigran Neo® 50 mg 4 konp estali (Sumatriptana)
- Ketotifeno Farmalider 0,25 mg/ml kolirioa 5 ml (Ketotifeno fumaratoa)
- Novorapid Penfill® 100 U/ml sol injehtagarria 5 kartutxo 3 ml (Intsulina Aspart)

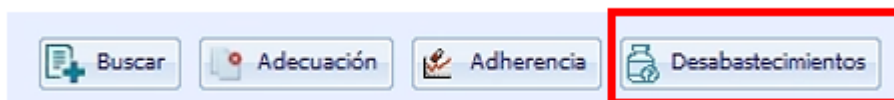
-
- Palgesic retard EFG 250 mg 60 konp askapen luzekoak (Tapentadola)
 - Ryaltris® 25/600 mcg/pults sudurretik 30ml (Olopatadina/mometasona)
 - Sumatriptan Aurovitas EFG 50 mg 4 konp (Sumatriptana)
 - Sumatriptan Sandoz EFG 50 mg 4 konp estali (Sumatriptana)
 - Sumatriptan Teva EFG 50 mg 4 konp estali (Sumatriptana)
 - Sumatriptan Ur EFG 50 mg 4 konp (Sumatriptana)
 - Sumatriptan Viatrix EFG 50 mg 4 konp estali (Sumatriptana)
 - Tapentadol Teva EFG 250 mg 60 konp askapen luzekoak (Tapentadola)
 - Tapimio EFG 250 mg 60 konp askapen luzekoak (Tapentadola)
 - Tiaprizal® 100 mg sol injektagarria 12 anp 2 ml (Tiaprizala)
 - Uraplex® 20 mg 60 konp estali (Trospio kloruroa)
 - Vepesid® 100 mg 10 kapsula (Etoposidoa)
 - Vepesid® 50 mg 20 kapsula (Etoposidoa)
 - Zaditen® kolirioa 0,25 mg/ml 5 ml (Ketotifenoa)
 - Zincation® Plus 10 mg/4 mg/ml xanpu flaskoa 200 ml (Brea)
 - Zincation® Plus 10 mg/4 mg/ml xanpu flaskoa 500 ml (Brea)

HORNIDURA-BERREZARPENAK:

- Akarbosa Tecnigen® 100 mg 100 konp (Akarbosa)
 - Aldactacine® 25/15 mg 40 konp (Espironolaktona/altizida)
 - Altellus® 150 mcg 1 luma (Adrenalina)
 - Altellus® 150 mcg 2 luma (Adrenalina)
 - Amoxizilina Normon 250 mg 30 zorro (Amoxizilina)
 - Atamax® 10 mg 28 kapsula (Atomoxetina hidrokloruroa)
 - Atamax® 60 mg 28 kapsula (Atomoxetina hidrokloruroa)
 - Atamax® 80 mg 28 kapsula (Atomoxetina hidrokloruroa)
 - Atamax® 80 mg 28 kapsula (Atomoxetina hidrokloruroa)
 - Atomoxetina Cinfa 10 mg 28 kapsula (Atomoxetina hidrokloruroa)
 - Bromazepam Kern Pharma 1,5 mg 30 kapsula (Bromazepama)
 - Bromazepam Stada 1,5 mg 30 kapsula (Bromazepama)
 - Carbon ultra adsorbente Lainco 125 mg/ml pikortua aho bidezko susp flaskoa 400 ml (Ikatz adsorbatzailea)
 - Ciqorin® 50 mg 30 kapsula (Ziklosporina)
 - Colirofta® ziklopejikoia 10 mg/ml kolirioa 10ml (Ziklopentolatoa)
 - Dekristolan® 20.000 UI/ml 4 kapsula (Kolekaltziferola)
 - Diclofenaco Lepori® % 0,1 30 monodosi 0,3 ml (Diklofenakoa)
 - Duloxetina Cinfamed 90 mg 28 kapsula gastrorresistente (Duloxetina)
 - Duracef® 500 mg 28 kapsula (Zefadroxiloa)
 - Duracef® 500 mg 28 kapsula (Zefadroxiloa)
 - Eliquis® 5 mg 60 konp estali (Apixabana)
 - Equasym® 50 mg 30 kapsula askapen luzea (Metilfenidatoa)
 - Eritromicina Normon 500 mg 40 konp (Eritromizina)
 - Fluidasa® 150 mg 20 kapsula gogor (Mepiramina)
 - Fluidasa® 25 mg/5 ml sol 250 ml (Mepiramina)
 - Hepaxane® 15.000 UI (150 mg) 10 xiringa aurrekargatu sol injektagarria 1 ml (Enoxaparina)
 - Hepaxane® 15.000 UI (150 mg) 30 xiringa aurrekargatu sol injektagarria 1ml (Enoxaparina)
 - Konakion® 10 mg/ml aho bidezko soluzioa/sol injektagarria 5 anp 1 ml (Fitomenadiona)
-

- Lexatin® 1,5 mg 30 kapsula (Bromazepama)
- Lioresal® 10 mg 30 konp (Baklofenoa)
- Medebiotin Fuerte® 5 mg aho bidezko soluzioa eta injektagarria 10 anp 1 ml (Biotina)
- Metoclopramida Accord 10 mg 30 konp (Metoklopramida)
- Orbenin® 125 mg/5 mg aho bidezko susp (Kloxazilina)
- Parlodel® 5 mg 50 kapsula (Bromokriptina)
- Rivotril® 1 mg/ml sol injektagarria 5 anp 1 ml (Klonazepama)
- Sandostatin® 100 mikrogramo/ml sol injektagarria eta perfusiorako 5 anp 1 ml (Oktreotida)
- Sandostatin® Lar 10 mg susp hauts injektagarria biala (Oktreotida)
- Siccacfluid® 2,5 mg/g begietarako gela 30 ontzi dosi bakarrekoak 0,5 g (Karbomeroa)
- Sitagliptina/Metformina Kern 50/850 mg 56 konp (Sitagliptina/metformina)
- Tamiflu® 45 mg 10 kapsula (Oseltamibirra)
- Tamiflu® 6 mg/ml soluzioa (Oseltamibirra)
- Tamiflu® 75 mg 10 kapsula (Oseltamibirra)
- Tegretol® 400 mg 100 konp (Karbamazepina)
- Viscofresh® 0,5 mg/ml 30 unidosi (Karmelosa)
- Vokanamet® 150/850 60 konp estali (Kanagliflozina/metformina)

PRESBIDEN «Hornikuntzarik eza» botoia eskuragarri dago, «Preskripzioen kontsulta» pantailaren beheko aldean, hornikuntzarik ezari buruzko informazio erabilgarriarekin.

Hornidura-gabeziak esteka honetan kontsulta daitezke.

- [Hornidura-gabezien taula](#): PRESBIDEN, zuzenean taula honetara daraman “Hornikuntzarik eza” botoia txertatua izan da.

CIMA-AEMPSen: [AEMPSen medikamentuak hornitzeko arazoak](#).

[HASIERA-ra Itzuli](#)

Lehen Mailako Arretako Farmazia

ARABako ESI-A: farmacia.primariaosiaraba@osakidetza.eus

Farmazialariak: Amaia Alzaga, Arantza Hernández, Javier Martínez eta Inés San José

Argitalpen honen edukia Osakidetzako Lehen Mailako Arretako farmazialariek egindako hileroko buletinetik egokitu da